

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Via Trium Dierum In Solitudinem Ad Sacrificandum
Domino Exod. 8. Seu Triduana Ven. Cleri Solitudo Et
Animi Collectio Deo Sacra Duce S. P. Ignatio Loyola,
Societatis Jesu Fundatore**

Zech, Michael

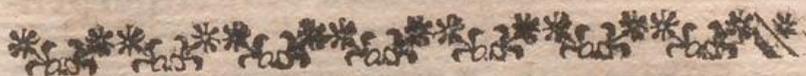
Ingolstadii ; Monachii ; Aug. Vindel., 1762

Meditatio I.ma De Morte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60697](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60697)

Dies II. Medit. I. De morte. 75.

Atque ista sufficiant de nostris erga
Deum obligationibus, seu de *Religione*
Deo debita. Transeamus ad secundum
Recollectionis nostræ diem.

DIES SECUNDA.
HONORIBUS S.^{mæ} HUMA-
NITATIS CHRISTI SACRA.
De
PARTICULARIBUS MEDIIS
NOSTRÆ SALUTIS.

MEDITATIO I.^{ma}

De Morte.
PRÆPARATIO.

Memorare novissima tua: & in æternum
non peccabis: * & per consequens
æternum salvus eris. Id præ reliquis
efficiet memoria Mortis; impedit enim
peccata præsentia: delet præterita: arceat
futura. Igitur mecum, Timothee, tres
Mortis proprietates considera.

I.

* Eccli, 7.

1. In se ipsa, & quoad substantiam est certissima. 2. Quoad circumstantias prorsus incertissima. 3. Satis certo talis, qualis erat vita. Qualis vita, finis ita.

Hæc tria ut possimus utiliter perpendere, ad te, o Lux mundi, cum Zacharia suspiramus: * *Illuminare his, qui in tenebris & in umbra mortis sedent: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis & salutis.*

Tu vero, o S. Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus nunc, & in hora mortis nostræ. Amen.

PUNCTUM I.

Mors in se, & quoad substantiam est certissima.

Oriendum est: velis, nolis Timothee, moriendum tibi, hominibus omnino omnibus. Qui oritur, etiam moritur. Ita statutum est Lege universali Naturæ, & immutabili Lege Dei: *Statutum est hominibus semel mori.*** Hæc enim ipsissima est peccati originalis pœna; *Per peccatum mors:**** seu, ut loquitur S. Bernardus: *Mors operata est mortem, spiritualis*

* Luc. 1. ** Hebr. 9. *** Rom. 3.

alis corporalem, culpabilis pœnalem, voluntaria necessariam. Moriendum.

Quidam Hæretici negarunt Immortalitatem animæ, Judicium Universale, Infernum, Cælum, imo & Deum. At qui mortem negaret, nemo usque adeo deliravit, ait Aristoteles. - Moriendum omnibus. - - -

Veritas hæc ex omnibus Religionis nostræ veritatibus *quoad nos* est omnium certissima, manifestissima, ad oculum evidentissima, At simul

PUNCTUM II.

Quoad circumstantias prorsus incertissima.

MOriendum tibi, & omnibus, Timothee. Ita nos docet Natura universalis, - totum genus humanum, quotidiana experientia, - - imo his omnibus certior Fides. *Statutum est* &c. At æque certum est Christi effatum: *Nescitis diem, neque horam.* * Adeo incerta, imo *prorsus incertissima est mors quoad circumstantias temporis, loci, & generis mortis.*

Tem.

† Matth. 25.

Tempus quod attinet, Quando morieris quando Timothee? Cogita. - - recogita iterum. - - recogita denuo, - - & dic mihi: Quando morieris? - - isto, vel sequente anno? - - hoc, vel proximo mense? - - hac, vel alia die, aut hora? - - - Ah! quid frustra te fatigo? *Nescis, nescis diem, neque horam, nec mensem, nec annum.* Id unum scis, quod nulla ætas, nulla sanctitas aut robur, nulla dignitas te a morte vel ad horulam possit securum reddere: id scis, quod juvenes æque ac senes, summos & infimos pariter mors rapiat: quod ipsos Christi interris Vicarios & summos Pontifices mors præcox abstulerit, ac 42. ex iis minus anno, 23. minus uno mense, 13. alios unico duntaxat mense regnare permiserit, ut teste S. Petro Damiano, Deus palam ostenderet, quod mors ex insidiis semper in tergo & pedibus nostris hæreat.

Nec ipsi adeo sanctissimi homines ab hac fatali *incertitudine* sunt, aut erant unquam immunes, *repente*, licet non improvise, mortui: ut S. Jordanus aquis haustus, S. Simeon Stylita junior fulmine ictus, S. Leodegarius cum Ven. Beda, S. Amatore Episcopo Antifidorenfi, S. Andrea Avellino & aliis pluribus *apoplexia*

plexia tacti: S. Agathon a leonibus, S. Bellinus a canibus discerpti. - - -

Neque vero, mi Timothee, ad accelerandam tibi *repente* mortem opus est belluis, Cæli fulminibus, terræ motibus, aut domorum ruinis, quibus tamen & similibus periculis continuo expositi sumus. Ad te *subito* enecandum sufficit quælibet debilis creatura. Præfocarunt Tarquinius nobilem Romanum unica *piscis spina* gutturi adhærens: Fabium Senatorem Romanum haustus cum lacte *pilus* capitis illapsus: Papam Hadrianum IV. *musca* cum aquis hausta: Poëtam vero Anacreontem unicum uvæ granulum seu *acinus*.

Num autem tu, mi Timothee, ab his fere quotidianis casibus exemptus es, atque securus? - - - Ostende sis ergo Privilegium, si quod habes. - - -

Et habeas sane. an ideo scis, *Quando*, quando sis moriturus? - - Ah! nescis profecto, nescis neque diem, neque horam. Id unum scis, quod Dominus venturus sit non ut cursor seu veredarius, qui cornu inflans jam longe suum nuntiat adventum, sed ut *fur**, qui non nisi noctu ex insidiis, clam, derepente supervenit nil tale suspicantibus, imo in

F

utram-

* Apoc. 16.

utramque aurem secure dormientibus.
*Qua hora non putatis, filius hominis veniet **
Nescitis.

At fors melius nosti *Locum*, *Ubi*, ubi morieris? - - - Fidenter igitur ediffere: *Ubi*, ubi morieris? - - an in templo, vel hospitio? - - an domi tuæ, vel in agro? - - an in illo consortio, occasione, domo animæ tuæ fatalissima? - - Ah! solus hæc novit, qui omnia novit, Deus. - - - Tu id solum nosti, quam plurimos, etiam Sacerdotes, mortuos esse in loco, ubi minime volebant, & ubi tu quoque nolebas, & nolles mori: in loco, quem adire non poterant sine scelere. - Id solum nosti, quod nescias *diem, horam, locum* mortis.

Sed esto: hæc scias; an propterea scies, **Quomodo** sis moriturus, & in quo animæ statu? in statu *gratiæ*, aut *peccati*? an morte æternum felice, aut æternum infelice? - - -

Quid si hoc momento deberes mori? - - Et vero potes hoc momento tam certe mori, quam vere Deus est Deus. Id si
 nega-

* Luc. 12.

negares, hæreticus fores æterna morte dignissimus.

Quid si, inquam, Timothee, hoc momento, uti certissime potes, mori deberes, ut tot millia Sacerdotum repente, *improvise*, infeliciter in statu peccati gravis sunt mortui? - - -

Superi! tantum a Timotheo meo averte malum! Statuit ille, ac firmiter statuit sinceram agere de præteritis pœnitentiam, atque ita posthac vivere omni *tempore*, omnique in *loco*, ut audeat *semper & ubique* mori, quia certus de morte, at incertus de omnibus ejusdem circumstantiis: probe autem gnarus, mortem plerumque *talem* fore, *qualis* fuerat vita: de quo fit Meditationis nostræ

PUNCTUM III.

Qualis vita, finis ita.

ITa haud obscure docet *Scriptura*, testatur *experientia*, suadet *Ratio*.

I. *Scriptura* per os Apostoli paterne monet omnes: *Nolite errare, Fratres mei: Deus non irridetur; quæ enim seminaverit homo, hæc & metet.* *

F 2

En,

* Galat. 6.

En, Timothee! Veritas hæc tam clara & certa videbatur Apostolo, ut dicat, *Deum irrideri* ab eo, qui aliam speret mortem, quam fuerit ejus *vita*; quæ enim seminaverit homo *in vita*, hæc & metet *in morte*. Aliter qui speraret, certe *erraret*, & Deo *illuderet* - Aut an non *erraret*, quærit Doctor Angelicus, & mente aberraret? an non terræ *illuderet*, qui ab illa peteret, aut expectaret, ut ex *feminata avena* produceret *triticum*? - - Nimirum uti fruges sequuntur naturam feminis, & causæ naturales effectum producant univocum ac suæ speciei, nisi fiat miraculum, aut monstrum: ita in re & sensu morali quæ *seminaverit* homo *in vita*, hæc & *metet* in morte.

Hinc Deus per Prophetam: *Seminate vobis in Justitia, & metite in ore Misericordie.* - *Arastis impietatem: iniquitatem mesuistis: comedistis frugem mendacii.* - * Et ipse Christus: ** *Nunquid colligunt de spinis uvas, aut de tribulis ficus?* - - -

Igitur, Timothee, ex hoc mundo nihil tuarum opum, nihil honorum, voluptatum nihil tecum auferes in morte, sed sola, quæ *seminasti*, opera tua, seu bona, seu mala: *Opera eorum sequuntur illos*: *** & talia quidem ordinariè, qualia fuerunt

* Ose 10. ** Matth. 7. *** Apoc. 14.

fuerunt in vita; *qualis vita, finis ita*: seu quod idem est: per vitam tuam Deo seruiisti tepide? non fervebis in morte. - Odisti eum in vita? non amabis in morte. Contra sincere eum in vita amasti? confide; & in morte amabis. - Vixisti in vera & constanti pœnitentia? nil dubita; & pœnitens morieris. - Quæ feminaverit homo *in hac vita*, hæc & metet *in morte*.

Plures adhuc hujus veritatis testes petis? En ergo: dabit illos

II. *Experientia* in terris, in Cælo, & inferno. His testibus

I. *Orbis terrarum* plenus est. Ita sane uno ore omnes loquuntur cathedræ, omnes scribunt calami, omnes profantur libri, adeo, ut proverbium jam sit: *Qualis vita, finis ita: vita qualis, mors est talis*.

Idem testatur communissima omnium Patrum, Theologorum, & Ascetarum doctrina, quod *saltem moraliter* impossibile sit, pie semper vivere, & male mori: aut male semper vixisse, & bene mori. - - - *Qualis vita, finis ita*. Saul vixit in superbia & fastu: & in iisdem mortuus est. Impie vixit Achab; & mortuus est in sua impietate. Induratum erat cor Pharaonis in vita: & tale fuit in mor-

te. Immortui sunt Sodomitæ suæ libidini : Israelitæ suo abdomini & gulæ , Rex Balthasar suæ ebrietati , Holofernes luxuriæ , Judas Iscariotes suæ avaritiæ. -- *Qualis vita, finis ita.*

Qui de hac veritate desiderat proximiora nostræ ætati testimonia & exempla , in probatis authoribus legere poterit funestos sæculi superioris casus de Sacerdotibus. Leget, quod Anno 1628. quidam Parochus : - A. 1639. alius 60 annorum Parochus, 90 annorum Senex: A. 1642. in Polonia Cracoviensis Prælatus : A. 1643. in Ceila , Orientali Insula , Sacerdos : Circa idem tempus quidam in Austria Canonicus, olim degener Societatis nostræ filius : Leget, inquam, quod hi, & his similes suis immortalibus voluptatibus miserrime perierint.

Taceo plura ejuscemodi exempla tragica, unum præcipue horrendum, imo incredibile, nisi de ejus veritate (contigit enim nostra ætate) egomet testari possem, quod scilicet Parochus in ipso (horresco referens) turpitudinis actu repente crepuerit medius, obriguerit totus, carbone, imo dæmone nigrior. *Qualis vita, finis ita.* Testibus orbis terrarum plenus est.

2. Imo & *Cælum, ac Infernus.* Ipsemet

met

met utrumque inspice, Pauculos in Cælo, prorsus paucissimos invenies, qui aliter fuerint mortui, quam vixerint. . .

Inspice & *Infernum*: & mentiar, si unum, alterumve ibi reperias, quorum *finis non fuerit ita, qualis fuit vita.*

III. Quid plura? idem & *Ratio suadet*, ac persuadet; quid enim? *Si ceciderit lignum ad Austrum, aut ad Aquilonem, in quocunque loco ceciderit, ibi erit.**

At enim quam in partem cadet arbor? - Ais: in eam utique partem, in quam prius jam erat *inclinata*. Ita sane *lumen rationis* & oculorum docet. . .

Non aliter in eam partem cadet moriens, in quam eum in vita semper *inclinabant* suæ passiones, suæ affectiones, suæ propensiones, maxime suæ consuetudines, seu totidem frondes ac rami vitæ nostræ.

Petunt quidam a Magis sibi in speculo monstrari, qua morte sint morituri. O Sacerdos, ait S. Ambros. *speculum non fallax*, vitam tuam inspice: & in hoc speculo tuam videbis mortem, & genus mortis tuæ: *qualis vita, finis ita*, si de *ordinario* divinæ Providentiæ cursu loquamur. Quis autem ex inveteratis peccatoribus sine præsumptione temeraria speret,

F 4

quod

* Eccl. II.

quod Deus in ejus gratiam *consuetum* suæ Providentiæ *ordinem* in morte sit immutaturus? . . .

Utique est *infinite misericors*: infernus tamen damnatis est plenus, quia Deus simul est *infinite justus*. Utique etiam in morte omnibus *sufficientes* dat gratias: attamen cum his plerique, aut fere omnes pereunt, ait S. Augustinus. Utique Deus - Homo in ipso veluti mortis articulo convertit, & salvavit pessimum latronem Dismam: at enim totam milies percurre Scripturam, ait idem S. Doctor: & nullum reperies alterum in agone conversum. Tunc Dismas salvatus est *unus, ne desperes: solus, ne presumas*. Ordinarie verissimum manet notissimum S. Hieronymi in lectulo mortuali effatum: *Vix unus de centum millibus, qui male semper vixerit, meretur indulgentiam in morte, vix unus de centum millibus.* . . .

Redi modo ad te ipsum, Timothee, & vide, an conformem perpensis hodie 3. veritatibus vitam duxeris.

I. *Mors in seipsa & quoad substantiam est certissima.* Et tu de morte nunquam serio cogitas? . . . Vivis, seu nunquam moriturus? . . . Aut num magis te posses temporalibus Bonis, forte & sensuali-

fualitatibus, forte & peccatis immergere, si certus esses, te nunquam moriturum? - - Imo salutarem mortis memoriam studio in te extinguis? - Horres, ac indigne fers, si in libris aut colloquiis memoria mortis tibi suggeritur? - - Num autem ideo mors non veniet? num tardabit? num ideo minus erit terribilis? - Nonne hoc est, mortem & separationem a terrenis cum tempore duriores tibi reddere, & amariores? - -

II. *Mors pariter est incertissima quoad circumstantias loci, temporis &c. scilicet. Ubi? Quando?* aut in quo animæ tuæ statu te sit occupatura? - Et tamen ad eam te non paras? non componis tuas conscientiae rationes? cum tamen error mortis in æternum non possit amplius emendari: *Statutum hominibus semel mori. Semel tantum?*

Deum immortalem! Ad omne iter longius & diu, & solícite te paras: lucra, aut damna œconomiae tuæ frequenter computas: in omni contractu, in electione Medici aut medicinae semper meliora, tutiora, certiora solícite adhibes: & ad iter æternitatis te non paras? animæ rationes non inis? In-

certissima sunt *tempus & locus* mortis: incerta pro illo tempore Confessarii copia, usus rationis, gratia Dei: & *incertis his eventibus te committis?* - Ah! memento, quod de anima loquaris, lamentatur Chrysostomus: de *anima - tua - una - immortal!*

III. *Qualis vita, finis* ita. Ex mille, ex decem millibus, ex centum millibus vix unus bene moritur, qui male semper vixit. - - Nemo audet sylvam ingredi, ubi tres, aut quatuor recens a latronibus fuere trucidati. Quam præfractæ igitur temeritatis ac insanix foret, qui audet ingredi viam ac iter æternitatis, ubi universalis hominum latro, Mors, tot millenos occupat improvise? mactat imparatos, corpus & animum mactat?

Et quid tibi fieret, Timothee? quid animæ tuæ, si Mors *hoc momento* te opprimeret? - - - Quid factum fuisset, si oppressisset illo & illo *tempore, die, loco, & in illo statu* animæ, quorum meminisse non potes sine horrore & pudore? - -

Ah! (cogitas cum gemitu) ah! - - -

Affectus.

O mi Servator amantissime! quid factum *me* fuisset? - - nempe actum
de

de me, ac æternum de salute mea fuisset actum. - - - Imo si *qualis vita, finis ita*, adhuc de me actum est; nam *vita præterita* non nisi pessimam mihi præfagit mortem, quia *mors peccatorum pessima*. * Si *præsentem* consulo valde *tepidam*, nescio fane, quid mihi sperandum magis, timendumve. - - Si denique *futuram* considero, heu me! *Gratiam finalem*, sine qua non est salus, meritus non sum: mereri non possum: nunquam potero mereri. - - -

Ita est, mi Redemptor, ita plane est: attamen Mors illa horribilis, quam pro me in Cruce subiisti: Sanguis ille pretiosissimus, quem pro me ad ultimam usque guttulam profudisti, dudum beatam mortem mihi promerere. - - -

Poteras enimvero, mi Deus, imo pridem debebas permittere, ut morerer in peccato mortali: id tamen non permisisti, quia *non vis mortem impii, sed ut convertatur a via sua, & vivat.* ** - -

Eum in finem mihi singularem, quam tot millenis negasti, hujus Recollectionis gratiam confers, ut me pro viribus ad bonam mortem possim disponere.

Obsequor, Domine, & jam nunc,
ut

* Psal, 33. ** Ezech. 33.

ut rite me disponam, *amore tui* perfectissimo *præteritam* detestor vitam, quia in peccatis transactam: *amore tui* emendo *presentem*, quia plane tepidissimam: *amore tui* dispono *futuram*, & jam nunc, quia forte tunc non potero, ad bonam mortem me dispono per actus theologicos, ad obtinendam bonam mortem omnium utilissimos: O mi Deus, inquam, *Credo in te*, quia es *suprema Veritas*, fallere & falli nescia.

Spero in te, quia es æterna Felicitas, & in promissis Fidelitas.

Amo te super omnia, quia es *infinita Bonitas*, & Bonum super omne bonum. *Gratias ago* tibi pro omnibus beneficiis, quia es *summa Liberalitas*.

Adoro te, quia es *immensa Majestas*.

Protestor contra omnia peccata, imo & contra tentationes in morte fors occursuras jam nunc *protestor*, quia es *purissima Sanctitas*.

Sic denique in manus tuas commendo spiritum meum, corpus meum, & omnia mea. - - -

O bone JESU exaudi me: intra Vulnera tua absconde me,

Nec permittas me separari a te. Ab hoste maligno defende me:

In hora mortis, ah! in hora mortis
meæ

meæ voca me, & jube me venire ad te, ut cum Sanctis tuis laudem te in sæcula sæculorum. Amen.

NB. Dic, ut supra, *Pater & Ave.*

& *Confirma, o Deus &c.*

Adde unum *Pater & Ave* pro Sacerdote, qui *primus* e tua Dicecesi aut Capitulo morietur. At ferventer ora, quia forte *pro temetipso* bras.

Reflexiones.

I. Timothee! Morieris certissime, infallibiliter, necessario. *Statutum est.* Fac ergo ex necessitate virtutem. Relinque terrena *animo*, affectu, sponte, & cum merito, antequam *corpore* debeas necessario relinquere, fac ex morte initium melioris vitæ: nec differ bonam vitam usque ad malam mortem. * *quotidie* ergo *morere* cum Apostolo, ut uno die bene moriaris. Ista cogitatio amara est? Medicina est: amara, at salubris, fides & spes dulcem reddent.

II. Morieris. At *quando? Ubi? Quomodo?* - nescis. *Nescitis diem, neque horam.* - Mors opinione tua est propior. - Tres sunt, ait Hugo de S. Victore, mortis nuntii: *casus, morbus, senium.* *Casus* docet, mortem in insidiis latere;

Mor-

* I. Cor. 15.

Morbus, in propinquo esse: *Senium*, præsentem adesse. Longior vita non facit te melius dispositum ad bonam mortem, sed vita bona, ergo vive, ut cupis mori: & bene morieris.

III. Morieris, ut vixisti. Ordinarie *qualis vita, finis ita*: Quilibet optat cum Balaam Propheta: *Moriatur anima mea morte justorum*: * at melius diceret: *Vivat anima mea vita justorum*, ut moriatur morte justorum; nam *legi*, ait S. Hieronymus: *legi, relegi, perlegi, nunquam vidi pium hominem mala morte mortuum*.

Cape aliquot signa & prodromos secururæ bonæ mortis. Sunt autem I. *Labor pro gloria Dei & salute animarum*. Sic, teste S. Greg. Orsicianus Sacerdos ferventissimus in morte a SS. Petro & Paulo, aliisque Apostolis vocatus, & deductus fuit *ad præmia laborum*. 2. *Bona in omnibus operibus intentio*. Sic Ven. noster P. Nicolaus Lancicius in morte agebat: *Letus morior, quia omnia ad Deum direxi, & ad ejus gloriam*. 3. *Constans devotio erga Crucifixum & B. Virginem*. Sic piissimus noster Berckmannus, præter regularum libellum, ma-
nu

* Num. 23.

nu tenens *Crucifixi imaginem* ac *Rosarium* dixit in morte: *Cum his tribus libenter morior.* Sic S. Ludovicus, Episcopus Tolofanus, Caroli Siciliae Regis primo, post S. Francisci Seraph. filius, in morte continuo B. Virginem salutavit. Causam rogatus, dixit: *Morientem illa juvabit me.* Et juvit, ab Angelis in Cælos evectum comitata inter has voces; *Sic fit servientibus Deo in puritate.*

Vive & tu, Timothee, vita justorum, ut moriaris morte justorum. Verbo:

Ut felix moriari, modo bene vivere
(disce:

Ut felix possis vivere, disce mori.

Porro tria adhuc vehementer tibi commendo. Consule

- 1.mo *Tibi*, mature componendo rationes animæ tuæ.
- 2.do *Proximo* tuo, mature solvendo, si contraxisti, debita.
- 3.tio *Consanguineis*, mature, si licet, & placet, condendo testamentum &c., ut multa prævertas mala, tricas, lites.

Lege ex Thom. Kemp. Lib. 1. C. 23.

CON-